

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 31.07.2026 nr KLIM/26-0874/-1K

Meie 16.09.2026 nr 8-2/5686

Energiamajanduse korralduse seaduse, elektrituruseaduse ja maagaasiseaduse muutmise seaduse (energiatõhususe direktiivi ülevõtmine) eelnou kooskõlastamine

Austatud minister

Kliimaministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks energiamajanduse korralduse seaduse, elektrituruseaduse ja maagaasiseaduse muutmise seaduse (energiatõhususe direktiivi ülevõtmine) eelnõu (*eelnõu*). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

- 1. Eelnõu § 1 p 28 (EnKS § 5 lg 11)** – eelnõukohase seadusega sätestatakse nõuded avaliku sektori asutustele, kui sõlmitakse või uuendatakse üürilepinguid hoonetes, mis ei ole veel heitevabad. Lõikega 11 võetakse üle direktiivi artikli 6 lõike 1 neljas lõik. Eelnõus nähakse ette, et üürilepingus tuleb mh märkida, millal jõutakse heitevaba eesmärgini. Seletuskirjas nenditakse, et heitevaba hoone mõiste ei ole Eesti õigusruumis kasutusel, kuid selle mõiste sätestab hoonete energiatõhususe direktiiv (EL) 2024/1275, mis on samuti ülevõtmisel. Viidatud direktiiv sätestab, et heitevaba hoone on väga suure energiatõhususega hoone, mis ei vaja üldse energiat või vajab seda väga vähe, ei tekita kohapeal fossiilkütustest CO₂ heitkoguseid ega tekita üldse või tekitab väga väikeses koguses kasutusaegseid kasvuhoonegaaside heiteid. Eelnõu seletuskirjast ei selgu, kuidas kavatsetakse tagada kooskõla nende erinevate direktiivide ülevõtmisele suunatud eelnõude jõustamise vahel. Palume seletuskirjas selgitada, millest tuleb „heitevabaduse“ hindamisel lähtuda olukorras, mil hoonete energiatõhususe direktiiv ei ole üle võetud.
- 2. Eelnõu § 1 p 61 (EnKS § 27 lg 5¹)** – eelnõukohase sätte järgi koostab energiaauditi kohustusega ettevõtja energiaauditi soovitude alusel konkreetse ja teostatava tegevuskava, kusjuures tegevuskava ja energiaauditi soovitude rakendamise määr avaldatakse ettevõtja majandusaasta aruandes, välja arvatud teave, mille avaldamise piirang tuleneb seadusest. Sellest regulatsioonist tekivad uued kohustused seoses majandusaasta aruannete esitamisega ja ilmselt ka kulud. Eelnõu ja seletuskirja kulude sektsioonis aga viidet majandusaasta aruande portaali ega andmesilla arendamise kuludele ei leidunud. Juhime tähelepanu, et majandusaasta aruande portaali ja andmesilla arendamine toimub Justiits- ja Digiministeeriumi haldusalas asuvas Registrite ja Infosüsteemide Keskuses ning et vastavate kuludega tuleb eelnõus arvestada ja leida neile kate.
- 3. Eelnõu § 1 p 11 (EnKS § 2³ lg 3), § 1 p 16 (EnKS § 42 lg 4), § 1 p 18 (EnKS § 5 lg 1²)** – viidatud sätetega võimaldatakse energiasäästu koordinaatoril sõlmida ülesande täitmiseks haldusleping. Seletuskirjast ei selgu, kas ülesanded, mida plaanitakse üle anda, on sellised, mis vajaksid tingimata halduslepingut või on tegemist pigem nõ tugiteenustega. Kas üleantavate ülesannete käigus tehakse ka haldusotsuseid? Kui ei tehta, siis võib piisata ka tsiviilõiguslikust lepingust. Samuti puudub seletuskirjas teave selle kohta, miks soovitakse teha erand halduskoostöö seaduse §-dest 6 ja 14. Palume seletuskirja vastavalt täiendada.

4. **Eelnõu § 1 p 65 (EnKS § 28¹ lg 1 ja 3)** – palume seletuskirjas selgitada eelnõukohase EnKS § 28¹ lg 1 aruandluskohustuse ja lg 3 erandi koosmõju. Eelkõige palume avada, kas 500 kW piirmäära arvestamisel lähtutakse kogu andmekeskuse paigaldatud IT-seadmete võimsusest või üksnes sellest osast, mida ei kasutata riigikaitse või kodanikukaitse eesmärgil. Näiteks kui andmekeskuse koguvõimsus on 700 kW, millest 400 kW kasutatakse riigikaitseks ja 300 kW muuks otstarbeks, ei ole seletuskirjast üheselt arusaadav, kas andmekeskusele tekib aruandluskohustus ning millise tegevuse ulatuses tuleb andmeid esitada.
5. **Eelnõu § 1 p 54 p 57 ja p 66 (EnKS § 14 lg 5, § 21 lg 1, § 30 lg 4)** – kõnealuste sätetega nähakse ette, et osa energiasäästukohustuse mahust tuleb saavutada energiaostuvõimetute isikute ja energiaostu riskirühma kuuluvate isikute juures, tuleb tagada poliitikameetmed, mis tagavad energiaostuvõimetutele isikutele ja energiaostu riskirühma kuuluvatele isikutele energiasäästu ning eraldi tuleb parandada energiaostuvõimetute isikute ja energiaostu riskirühmade teadlikkust. Palume seletuskirjas välja tuua, milliste normide alusel tuvastatakse sihtrühmad ja kes seda teeb, kuna konkreetsete isikuteni jõudmiseks on vaja töödelda ka nende isikuandmeid ning isikuandmete töötlemiseks peab olema seaduses ette nähtud kellelegi vastav kohustus ja töödeldavate isikuandmete kategooriad ja säilitustähtajad.
6. **Eelnõu § 1 p 61 (EnKS § 27 lg 5¹)** – kõnealuse sättega nähakse muu hulgas ette, et tegevuskava ja energiaauditi soovitude rakendamise määr avaldatakse ettevõtja majandusaasta aruandes, välja arvatud teave, mille avaldamise piirang tuleneb seadusest. Palume seletuskirjas välja tuua, kas avaldamise piirang tähendab sättes seda, et ettevõtja ei pea esitama majandusaasta aruandes teavet, mis kuulub nimetatud piirangu alla, või on silmas peetud avalikustamise piirangut, st ettevõtjal on kohustus küll nimetatud teave majandusaasta aruandes esitada, kuid majandusaasta aruande avalikustamisel kaetakse see riigi poolt kinni, kuna selle suhtes kehtib seadusest tulenev piirang (nn AK-märke).
7. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.
8. Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisa:

1. Eelnõu fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega
2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Katariina Kärsten 53888918
Katariina.Karsten@justdigi.ee
Helen Uustalu
Karin Maisvee
Keaty Siivelt
Monika Tappo
Joel Kook